

Interna kurser och konferenser

Vi reser gärna bort

Ofta förläggs interna kurser och konferenser på någon annan ort än där företaget har sin verksamhet. Konferensresor till fjällen eller till europeiska storstäder är bara några exempel. Konferensresor räknas som tjänsteresor och de vanliga reglerna om exempelvis reseersättningar och traktamenten gäller därmed.

Representation ur förmåns- och avdragssynpunkt

Följande typer av arrangemang räknas ur förmånsskattesynpunkt men inte ur avdragssynpunkt som representation:

- interna kurser
- interna konferenser (t ex planeringskonferenser där man exempelvis diskuterar budget, personalfrågor, inköps- och försäljningspolitik)
- andra liknande arrangemang.

Rent praktiskt får detta en stor betydelse. Företagets avdragsrätt för kostnaderna i samband med t ex en intern konferens blir tämligen obegränsad. Eftersom en intern kurs eller konferens normalt inte räknas som representation ur avdragssynpunkt blir – förutom lokalkostnader, arvoden till föreläsare, resor mm – även exempelvis måltider för personalen avdragsgilla utan avdragsbegränsning.

Ur förmånssynpunkt räknas interna kurser och konferenser som representation. Därmed blir måltiderna i samband med interna kurser och konferenser skattefria för personalen.

Förutsättningar för att slippa förmånsbeskattning

För att det inte ska bli någon förmånsbeskattning krävs att

- det i huvudsak handlar om interna möten (för företaget, koncernen eller liknande)
- sammankomsten varar minst en dag (minst den huvudsakliga delen av en arbetsdag, dvs minst 6 timmar av en normal 8-timmarsdag)
- sammankomsten varar högst en vecka
- det inte är fråga om möten som regelbundet hålls med kort mellanrum (varje eller varannan vecka)
- det är gemensamma måltidsarrangemang.

Arbete under huvudsaklig del

För att en konferensresa ska räknas som intern konferens måste en huvudsaklig del av arbetstiden (minst 75%) ägnas åt arbetet. Det innebär att minst 6 timmar per dag (30 timmar under en vecka) ska ägnas åt arbete.

Se upp med att hålla alltför täta informationsmöten och liknande om företaget bjuder på måltider i samband med dessa sammankomster. Till och med en gång varannan vecka är för ofta för att måltiderna ska vara skattefria.

Håll inte heller på för länge. En intern konferensresa t ex utomlands kan hålla på högst en vecka om måltiderna ska kunna vara skattefria.

Observera också att måltiderna för att bli skattefria ska ligga i anslutning till konferensen och riktas till samtliga deltagare (det får inte vara så att endast ett fåtal får måltiden betald av företaget).

Normalt ingen förmånsbeskattning för nöjen

Normalt beskattas alltså inte den anställde för förmånen av resa, kost och logi i samband med interna kurser och konferenser. Inte ens mer eller mindre lustfyllda personalvårdande nöjesmoment beskattas om kostnaden för detta inte är alltför hög.

Exempel på vanliga kringaktiviteter under interna konferenser är ansiktsbehandlingar, lokala kulturevenemang, whisky- eller vinprovningar, massage, skönhetsvård, bubbelbad, ridning på islandshäst eller forsränning.

Samtliga kostnader för den interna konferensen är normalt avdragsgilla som exempelvis utbildningskostnader. Tänk dock på att om nöjesinslagen blir alltför dominerande så kan det bli aktuellt med förmånsbeskattning av de anställda och då blir kostnaderna, inklusive de pålagda socialavgifterna, istället avdragsgilla som lönekostnader.

Det finns fall där företaget fått avdrag för endast en del av kostnaden för en konferens eftersom kostnaden ansetts "onödig", dvs inte någon kostnad för intäkternas förvärvande. Sådant som normalt kan skötas inom företagets ordinarie verksamhet och där företaget normalt har sin verksamhet, kan anses onödigt att utföra just på en konferensresa. Därmed kan företaget nekas avdrag. Lönekostnader är dock alltid avdragsgilla för ett företag. Leder ett arrangemang till förmånsbeskattning, får företaget givetvis avdrag för den delen av kostnaden.

För att det ska bli aktuellt med förmånsbeskattning bör det dock handla om mer eller mindre "frivilliga" konferenser och arrangemang. Om de anställda deltar i obligatoriska konferenser och arrangemang bör de inte förmånsbeskattas.

Svår gränsdragning

Frågan är då var gränsen går. Dels måste man titta på helheten – vad är egentligen syftet med konferensen – och dels måste man granska konferensens innehåll och upplägg, dvs vad har avhandlats och hur mycket tid har lagts ned på arbete respektive nöje och rekreation.

Vad en konferens ska innehålla och ha för syfte för att vara skattemässigt acceptabel är mycket svårt att säga, det måste bedömas från fall till fall. Däremot kan man utgå från en tumregel – konferensen ska huvudsakligen bestå av arbete. Och huvudsakligen betyder på skattespråk minst 75%. Det innebär att av en normal arbetsdag på 8 timmar ska minst 6 timmar ägnas åt arbete, högst 2 timmar får alltså nyttjas för rekreation och nöje. Arbetstiden får heller inte komprimeras, så att man jobbar 12 timmar per dag i två dagar, och sedan är helledig i två dagar. Arbetstiden ska läggas ut så jämnt som möjligt under konferensen.

Vid exempelvis helgkonferenser med mer eller mindre lång restid kan det vara svårt att definiera hur mycket tid som finns till förfogande för arbete och därmed hur mycket arbetstid som krävs för att uppfylla kravet på huvudsaklig del. Om man kommer fram till resmålet (konferensorten) på eftermiddagen, krävs det då några timmars arbete den dagen? Ja, troligen. I vart fall är det rimligt om konferensen kan starta någon gång under eftermiddagen. Skulle inte konferensen hinna starta förrän på kvällen bör resdagen kunna räknas bort.

Regeringsrätten (RÅ 1988 ref 99 III) har i ett fall accepterat så lite som 4 timmars konferens per dag vid en veckoslutskurs. Men det är absolut ingen generell regel utan domslutet beror på omständigheterna i just det enskilda fallet.

Följande rättsfall från kammarrätten i Sundsvall visar att konferensresor kan förmånsbeskattas.

En advokatbyrå hade som tradition att åka till någon av Europas huvudstäder på ett av årets delägarmöten. Byråns åtta advokater samt ekonomichefen bjöd även med sina fruar. Resorna hade under åren 1993–1995 gått till Rom, Budapest och Barcelona. För fruarnas resor tog man upp ett förmånsvärde på 6000–7 000 kr per person. Resten av kostnaden, 150 000–224 000 kr drog man av i företaget. Programmet visade att konferensen, vars längd var 5–6 dagar inklusive resdagar, i stort sett hade samma innehåll varje år. Två dagar ägnades åt delägarmöte, budget, planering och företagsutveckling osv. Övrig tid ägnade man åt stadsrundturer, båtfärder och måltider.

Vid en skatterevision påfördes deltagarna förmån även för de egna resorna, efter avdrag med ett skäligt belopp för konferensen. Dessutom höjdes bolagets arbetsgivaravgifter och skattetillegg påfördes. Skatteverket tyckte också att valet av mötesorter var långsökt, när advokaternas verksamhetsområde och bostadsorter låg i övre Norrland. Enbart valet av ort talar för att syftet i första hand var nöje och rekreation och den ekonomiska nyttan hade varit densamma om man lagt mötet i en lokal i samma stad.

Länsrätten invände inte mot att resorna förlagts utomlands och ifrågasatte inte nyttan med mötena. Resorna hade dock stora inslag av nöjen och reseupplevelser och därför fick bolaget avdrag bara för de direkta konferenskostnaderna.

Kammarrätten delade länsrättens uppfattning, med det tillägget att nöjesinslagen i resan till Barcelona hade varit så betydande att man påförde deltagarna ytterligare skattepliktig förmån.

Domen har vunnit laga kraft.

(Kammarrätten i Sundsvall, mål nr 2096-2098-1999)

Nekat avdrag eller förmånsbeskattning?

Observera att det inte räcker med att tillräckligt mycket tid läggs ned på arbete under konferensen, inslaget av rekreation och nöje får ändå inte vara för påtagligt. Kanske främst räknat i pengar men även generellt sett. En konferensresa med väldigt festfyllda kvällar och nätter kan mycket väl beskattas, helt eller delvis, trots att de anställda arbetat minst 6 timmar per dag.

För att det ska bli aktuellt med förmånsbeskattning bör det dock handla om mer eller mindre ”frivilliga” konferenser och arrangemang. Om den anställda deltar i obligatoriska konferenser och arrangemang bör det inte förmånsbeskattas.

Dokumentera resorna

För att i efterhand kunna visa de olika aktiviteterna under resan rekommenderas att företaget sparar kursprogram, reseprogram och liknande. Det är också en fördel om företaget kan dokumentera andra speciella fakta, som inte framgår av reseprogram eller liknande.

Kombination med personalfest

Ofta kombineras personalfester med andra arrangemang. Exempelvis är det vanligt att man i samband med en intern kurs eller konferens anordnar en personalfest, t ex vid en kick-off eller en säsong avslutning.

I dessa fall bedöms kostnaderna för själva festen enligt representationsreglerna för personalfester medan övriga kostnader bedöms enligt de vanliga avdragsreglerna för interna konferenser.

Utlandsresor okej?

En fråga som är intressant generellt sett när det gäller kurser, konferenser, studieresor eller vad det nu handlar om, är om det är okej skattemässigt att resorna går utomlands och då kanske till attraktiva semesterorter. En dom från EG-domstolen visar att det vart fall inom EU bör gå bra att förlägga exempelvis en intern konferens utomlands på en turistort, detta med tanke på att den fria rörligheten inte får hindras.

Fallet gällde ett danskt företag som ordnade en skattekurs på Kreta med enbart danska deltagare. EG-domstolen kom fram till att ett lands lagstiftning inte får innehålla bestämmelser som diskriminerar andra medlemsstater, exempelvis genom att man utgår från att kurser på utländska turistorter innehåller betydande inslag av turism men att man inte utgår från det när det gäller kurser som förlägga till semesterorter i det egna landet.

Ortsval och närstående kan dock påverka

Trots den ovanstående EG-domen och trots att det kan bli billigare att lägga konferensen utomlands osv, påverkas givetvis den skattemässiga bedömningen av ortsvalet och av om närstående åker med på resan.

Om valet av ort mer verkar bero på möjligheten till turistiska upplevelser än på att orten har anknytning till företagets verksamhet, så kan det tyda på att det egentligen handlar om (helt eller delvis) en resa som ska förmånsbeskattas. Detsamma gäller om närstående, t ex maken eller sambon, åker med på resan. Det kan tyda på att det inte är så mycket bevänt med konfererandet utan att det egentligen är en semestertripp. Givetvis kan inte företaget betala den närståendes resor utan att det leder till förmånsbeskattning.

Skattepliktiga förmåner vid externa kurser mm

Observera att måltider som ingår vid externa kurser, konferenser, kongresser, studieresor och liknande inte är skattefria. Detta gäller även vid kurser och liknande utomlands. Om det t ex ingår lunch under en endagskurs så ska du alltså förmånsbeskattas för denna förmån.

Moms

Ur momssynpunkt och avdragssynpunkt räknas interna konferenser och liknande inte som representation utan som utbildning, personalkostnad eller liknande. Därmed får normalt hela momsen på utgifterna lyftas. Endast om utgifterna räknas som personliga levnadskostnader kan rätten att lyfta momsen bli begränsad. Måltider räknas normalt som personliga levnadskostnader men under tjänsteutövning, t ex vid representation och vid interna konferenser, kan hela eller delar av momsen på måltider lyftas.